

Sv. Helena

Plinio de Oliveira

18. augusta 2019 ✝ Svätec týždňa ✝ Svätec na au

Životopisné dáta:

V roku 326, sa sv. Helena vrátila z Jeruzalema. Vo veku 80 rokov podnikla cestu do Svätej zeme a našla zvyšky Pravého Kríža. Jej návrat do Ríma sprevádzalo množstvo milosrdných skutkov, ktoré konala. Dala postaviť rôzne kostoly, iným dala štedré dary, pomáhala chudobným a núdznym, tešila nešťastných a otvárala väznice.

Oslobodzovanie zajatcov je jedna z vecí, ktorou sa preslávila.

Jej panovnícka veľkodušnosť bola tak veľká, že podľa Eusébia, pomáhala nie len jednotlivcom, ale celým

mestám. Tú istú zbožnosť a dobročinnosť preukazovala celý svoj život.

Keď pricestovala do Ríma, Konštantín usporiadal veľkú oslavu na jej počesť. Pri tejto príležitosti mu podarovala vzácny dar, malý kúsok Svätého Kríža. Veľký fragment podarovala mestu Rímu. Neskôr bola na jej popud postavená bazilika Santa Croce, aby poskytla tomuto fragmentu prístrešie.

Jej návrat do Ríma poznačila jedna epizóda. Keď sa plavila cez Jadranské more, cisárovná počúvala príbehy o množstve mŕtvych, ktorí sa tam utopili. Dojalo ju to, zobrala jeden, zo štyroch kincov, ktorými bol ukrižovaný náš Pán a ktoré viezla z Jeruzalema a hodila ho do morskej hĺbočiny. Sv. Gregor z Tours to spomína v knihe Sláva mučeníkov a dodáva, že od toho dňa stratilo Jadranské more svoju divokosť. To bola jej posledná cesta. Zomrela v Ríme, v roku 330. Konštantín a jeho synovia stáli okolo jej lôžka, z ktorého dávala posledné rady cisárovi. Jej posledný pokyn bol, aby Konštantín ochraňoval Cirkev a aby bol spravodlivý. Nakoniec im dala posledné požehnanie. Cisár ju držal za ruku až do posledného výdychu. Jej telo preniesli do Konštantínopolu a pochovali s veľkou slávou v cisárskej krypte kostola sv. Apoštolov. Dnes je miesto uloženia jej ostatkov neznáme.

Sv. Helena je dôležitá historická postava. Prirodzenosť a milosť sa v nej dokonale snúbia. Pozdvihnutá na trón sveta zároveň ako prvá pozdvihla na trón kresťanstvo. Jej krása, ktorá upútala jej manžela Konstancia bola prostriedkom, ktorý použil Boh. Jej slávne a ctihodné meno by poznačilo zrod skvelej éry, ak by bol Konštantín verný milosti. Nikto nevie, ako by boli dejiny vyzerali, keby dnes umelci oprávnené kreslili svätožiara aj okolo jeho hlavy.

Komentár prof. Plinia:

Tento úryvok vykresľuje nádhernú postavu cisárovnej, ako harmóniu prirodzenosti a milosti. Ako jednu z

tých postáv, ktoré možno vidieť na byzantských mozaikách v Ravenne. Bola obdarená veľkou telesnou krásou, ktorou upútala pozornosť Konstancia Chlora, budúceho cisára, ktorý sa s ňou oženil. Využila svoje postavenie a vplyv na syna Konštantína, otcovho následníka. A tak symbolicky posadila na rímsky trón Nášho Pána Ježiša Krista. Jej dva veľké úspechy sú obrátenie Konštantína a nájdenie Pravého Kríža. To druhé preslávilo jej meno naveky. Jej smrť sa niesla v rovnakom tóne ako jej život. Aký krajší výjav si viete predstaviť, ako cisárovnú, ktorá umiera v prítomnosti syna cisára a vnukov, držiaca za ruku cisára, ktorý od nej prijal svoju slávu. S posledným výdychom ho nabádala, aby ochraňoval Svätú Katolícku Cirkev. Všetko toto je obdivuhodné a pripomína to ilumináciu z nejakého stredovekého breviára alebo misála.

Istým spôsobom aj epizóda s Jadranským morom symbolizuje jej život. Reflektuje myšlienku, že Pánovo najbolestnejšie utrpenie má moc skrotiť divokosť a násilnosť a spraviť ich miernymi a prívetivými. Preto klinec, ktorý prenikol Telo Nášho Pána a spôsobil mu takú ohromnú bolesť mal moc ulaviť ľuďom od ich utrpenia. Preto sv. Helena jeden hodila do nepokojného mora a to sa ukludnilo. Od tej chvíle, podľa rozprávania sv. Gregora z Tours, stratil Jadran svoju búrlivosť a počet utopených už nikdy nebol taký veľký ako predtým.

Čo možno o tomto zázraku povedať? Takmer všetky zázraky vykonané s prírodou sú analógiami zázrakov milosti. Utrpenia Pána, ktoré človek prijme v hĺbke svojej duše s láskou, mu prináša pokoj, ukludní rebelujúce vášne, utišuje búrky a pomáha preplávať najnebezpečnejšími úsekmi života bez nebezpečenstva utopenia.

To znamená, že úkon uctievania nekonečne vzácneho umučenia Nášho Pána, ktorý vychádza z hĺbky duše jej prináša pokoj a smeruje ju na cestu svätosti. Krotí vášne a usmerňuje zlé sklony a robí duchovný život pokojným a kludným. To je nádherná symbolika tejto udalosti.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-helena/>